

Uluslararası Dil Dergilerinde Yayımlanan Makalelerin Amaç/Konu ve Yöntem Açısından İncelenmesi

Examination of Articles Published in International Language Journals in terms of Object/Subject and Method

Derya YILDIZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi, A.K. Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü
dcyildiz@konya.edu.tr

ÖZ

Dil alanında yayımlanmış olan makaleler dilin hangi boyutlarının ele alındığını göstermesi bakımından önem taşımaktadır. Bu araştırmada önemli indekslerde taranan “Language, Culture and Curriculum”, “Language and Education” ve “Language Assessment Quarterly” dergilerinin 2015 ve 2016 yılındaki araştırmalarının amaç, yöntem, çalışma grubu ve veri analizi bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma grubunu, bu dergilerin 2015 ve 2016 yılında yayımlanan araştırmaları oluşturmaktadır. Araştırma verileri, nitel araştırma tekniklerinden doküman incelemesi yoluyla toplanmış ve betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Bu araştırmada temalar; amaç/konu, araştırma deseni/yöntemi, çalışma grubu ve verilerin analizi olarak önceden belirlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda, araştırmalarda nitel çalışmaların ağırlık kazandığı ve araştırma konularında büyük oranda dilin yabancı dil olarak öğrenimine yer verildiği görülmüştür. Araştırmalarda çalışma grubu, yöntem ve analizlerde çoklu kullanımların olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Dil araştırmaları, dil dergileri, makale incelemesi

ABSTRACT

Articles published in the field of language are important as they show which dimensions of a language are studied. In this research, the purpose was to examine the researches of “Language, Culture and Curriculum”, “Language and Education” and Language Assessment Quarterly” journals, which are searched in important indexes, in 2015 and 2016 in terms of objective, method, study population and data analysis. The study population consists of researches published in these journals in 2015 and 2016. The data of the research were collected through document review method, which is one of the qualitative research techniques, and they were analyzed using the descriptive analysis method. In this research, the themes were previously determined as objective/subject, research design/method, study population and data analysis. In

consequence of the conducted analyses, it was determined that qualitative studies gained importance in the researches and learning a language as a foreign language was substantially included in research subjects. It was detected that multiple usage was preferred in study population, method and analyses.

Keywords: *Language researches, language journals, article examination*

GİRİŞ

Bilimsel dergiler bilimin ilerlemesinde büyük önem taşımaktadır. Bilimsel alanda yapılan araştırmaları takip etmek bilimin gelişimini izlemek anlamına gelmektedir. Bu gelişim bilimsel dergiler aracılığıyla takip edilir. Uluslararası bilimsel dergiler sayesinde bilgiye ulaşabilmek kolaylaşmıştır.

Uluslararası dil dergileri, farklı dillerle ilgili bilimsel yöntemlerle yapılan araştırmaları kapsamaktadır. Bu araştırmalar, dil öğretimi, dil karşılaştırmaları, dil kullanımları gibi dilin farklı alanlarını inceleyerek gerek ana dili gerek yabancı/ikinci dil olarak dilin derinlemesine analiz edilmesine imkân verir. Hallinger (2013), makale incelemelerinin, araştırmanın belirli bir çizgideki gelişim aşamalarını vurgulayarak bilginin ilerlemesinde son derece önemli bir rol oynadığına dikkat çekmiştir. Akademik çalışmalarda üretilen bilgilerin paylaşılmasıyla akademik iletişim sağlanmış olmaktadır (Ozan ve Köse, 2014: 117). Dil dergilerindeki makalelerin incelenmesi günümüzde dil alanında çalışmaların hangi konulara odaklandığını, hangi yöntem, çalışma grubu ve analizlerinin kullanıldığının belirlenmesine ışık tutacaktır.

Dil, insanlar arasında karşılıklı haberleşme aracı olarak kullanılan; duygu, düşünce ve isteklerin ses, şekil ve anlam bakımından her toplumun kendi değer yargılarına göre biçimlenmiş ortak kurallarının yardımı ile başkalarına aktarılmasını sağlayan, seslerden örölü çok yönlü ve gelişmiş bir sistemdir (Korkmaz, 2007: 67). Dil, bilgiye ulaşma, etkili iletişim kurabilme, duygu ve düşünceleri ifade edebilme gibi farklı alanların temeli olduğu için üzerinde önemle durmayı gerektirmektedir.

Odom vd., (2005), akademik çalışmalardan içeriksel gelişimini gözden geçirilme yoluyla önceki yapılan araştırma sonuçlarını ve bilimsel araştırma sürecini değerlendirmenin bilimsel gelişime büyük katkı sağlayacağını belirtir. Bu bağlamda dil dergilerinde yayımlanan makalelerin incelenmesinin dil alanındaki bilimsel araştırma sürecine katkı sağlayacağı ifade edilebilir.

Alan yazında fen alanındaki çalışmaları konu ve yöntem bakımından inceleyen (Çalık, Ünal, Coştu ve Karataş, 2008; Sözbilir ve Kutu, 2008); coğrafya dergilerindeki makaleleri betimleyen (İncekara, 2009); eğitim dergilerindeki araştırmaları değerlendiren (Arık ve Türkmen, 2009; Göktaş, Hasançebi vd. 2012; Yalçın, Bilican, Kezer ve Yalçın, 2009; Göktaş, Küçük vd. 2012), Türkçe eğitimi alanında yapılan tezlerin meta-analiz yöntemiyle incelendiği (Coşkun, Özçakmak ve Balcı, 2012); yabancı dil olarak Türkçe öğrenimiyle ilgili yazılmış makaleleri analiz eden (Erdem, Gün, Şengül ve Özkan, 2015); Türkçe eğitimi araştırmalarını inceleyen (Varışoğlu, Şahin ve Göktaş, 2013) çalışmalar yapılmıştır. Ancak uluslararası düzeyde Social Sciences Citation Index (SSCI) indeksinde taranan dil dergilerindeki makaleleri inceleyen bir çalışma yapılmamıştır. Dil alanındaki önemli dergilerde hangi diller üzerinde çalışıldığı, dilin hangi yönlerden ele alındığı, hangi yöntem ve analizlerin kullanıldığı belirlenmesi, uluslararası düzeyde dil alanına hâkim olmanın yanı sıra hem bu alandaki bilimsel sürecin gelişimi izlemeye hem de bu alanda yapılacak olan diğer çalışmalara da yol gösterici olacaktır. Bu sebeple SSCI indeksinde taranan dil dergilerden olan ve 1988 yılından beri yayımlanan “Language, Culture and Curriculum”, 1987 yılından beri yayımlanan “Language Education” ve 2004 yılından beri yayımlanan “Language Assessment Quarterly” dergilerinde yer alan son 20 makalenin (2015-2016) incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu amaçla SSCI gibi alanın en önemli indekslerinde taranan “Language, Culture and Curriculum”, “Language and Education”, ve “Language Assessment Quarterly” dergilerinin 2015-2016 yılında çıkan makalelerinin amaç, yöntem, çalışma grubu ve veri analizi bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Dergilerdeki araştırmaların; – Alanı nedir? – Hangi ülkede yapılmıştır? - Araştırma deseni / yöntemi nedir? ? – Hangi dil üzerine çalışılmıştır? -Amacı/konusu nedir? - Çalışma grubu kimler ve nelerden oluşmaktadır? –Veri toplama yöntemi nedir? -Veriler nasıl analiz edilmiştir?” sorularına cevap aranmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Çalışma, yılda 5 ve üzeri sayıda makale yayımlayan, SSCI indeksinde taranan dil alanının önemli dergilerinin makalelerinin doküman analizine dayalı olarak incelenmesine dayanan nitel bir araştırmadır.

Materyal

Araştırma materyali için, 2015-2016 yılında yayımlanan dil araştırmalarını kapsayan “Language, Culture and Curriculum”, “Language and Education” ve “Language Assessment Quarterly” olmak üzere üç dergi seçilmiştir. Bu üç dergide yayımlanan son 20 makale (2015-2016) incelenmiştir. Makalelerin dergilere göre dağılımı Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Makalelerin Dergilere Göre Dağılımı

Dergi	N
Language, Culture and Curriculum	20
Language and Education	20
Language Assessment Quarterly	20
Toplam	60

Verilerin Toplanması

Veriler, nitel araştırma tekniklerinden doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Doküman incelemesi, araştırılacak konular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Doküman incelemesi, mevcut kayıt ya da belgelerin, veri kaynağı olarak sistemli incelenmesi olarak ifade edilmektedir. Başarılı bir doküman incelemesinin temel şartı, konuya ilişkin belgelerin bulunması, incelenmesi ve belli durum ya da görüşleri ortaya çıkartacak bir senteze varılabilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılabilmesidir (Karasar, 2007). Doküman incelemesinde makalelerin tam metinlerine veri tabanlarından ulaşılmıştır. Araştırmacı tarafından önceden belirlenen temalar olan; araştırmanın alanı, yapıldığı ülke, deseni/yöntemi,

üzerinde çalışılan dil, amacı/konusu, çalışma grubu, veri toplama yöntemi ve verilerin analizi bakımından makalelerin nasıl dağılım gösterdikleri tespit edilmiştir.

Verilerin Analizi

Doküman incelemesi ile elde edilen araştırma verileri, betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Betimsel analizde elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Betimsel analizde, görüşülen ya da gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir. Betimsel analizin amacı, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Bu amaçla elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Daha sonra yapılan betimlemeler açıklanır, yorumlanır ve bir takım sonuçlara ulaşılır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Araştırma kapsamında çalışma grubuna seçilen makalelere ulaşılmıştır. Makaleler önceden belirlenen alt başlıklar çerçevesinde analiz edilmiş ve kategoriler oluşturulmuştur.

Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği

Araştırmanın iç geçerliğinde ele alınan kavramların ve araştırma sürecinde ulaşılan sonuçların birbirleriyle olan ilişkileri ve içerikle bir bütünlük sağlayıp sağlamadıkları ön plana çıkar. İncelenen araştırmada belirtilen terimlerin içeriğe uygun olup olmadığı ve yine sunulan içerikle, elde edilen bulguların tutarlılık gösterip göstermediği iç geçerlilik kapsamı içerisindedir (Maxwell, 1992). Bu bağlamda iç geçerliği sağlamak için makalelerden elde edilen verilerin içerikle ilişkisi ortaya konularak yorumlamalara gidilmiştir.

Nitel araştırmalarda örneklem genelde amaçlı bir şekilde araştırma sorularına ve incelenecek olaya uygun olarak seçilir. Dış geçerliğin sağlanmasında önemli olan örneklemin araştırma evrenini temsil etmesi değil, araştırma yapılacak olaya uygunluğudur (Maxwell, 1992). Dış geçerliğin sağlanması için belirlenen amaca uygun olarak dil dergileri seçilmiş ve araştırmanın deseni, çalışma grubu, verilerin toplanması ve analizi süreçlerindeki işlemler ayrıntılı olarak anlatılmıştır.

Glesne ve Peshkin (1992), nitel çalışmaların bu alanda uzman olan kişilerle paylaşılmasının ve onlardan geri bildirim alınmasının araştırmanın güvenilirliğini

artıracağını ifade etmiştir. Roberts ve Priest (2006) da verilerin bağımsız bir araştırmacıya gönderilerek yapılan analizler ve elde edilen bulgular hakkında geri bildirim alınabileceğini vurgulamışlardır. Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için elde edilen bulgular nitel araştırma alanında uzman bağımsız bir araştırmacıya gönderilmiş ve geri bildirim alınmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın amacı kapsamında incelenen üç dergideki makaleler analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular neticesinde oluşturulan temalar; araştırmanın alanı, yapıldığı ülke, deseni/yöntemi, üzerinde çalışılan dil, amacı/konusu, çalışma grubu, veri toplama yöntemi ve verilerin analizidir.

Dil Alanı: Dilin Yabancı Dil Olarak Öğrenimi

Araştırmanın alanı teması altında oluşturulan kategoriler Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Araştırmaların Alanlarına Göre Dağılımı

Dil Alanı	f	%
Dilin yabancı dil olarak öğrenimi	30	50.0
Dilin ana dili olarak öğrenimi	22	36.6
Çok dillilik/ İki dillilik	8	13.3
Toplam	60	100

Tablo 2’ye göre dergilerdeki makalelerin 30’u (% 50) dilin yabancı dil olarak öğrenimi, 22’si (% 36.6) dilin ana dili olarak öğrenimi, 8’i (% 13.3) çok dillilik/iki dillilik üzerinedir.

Araştırmanın Yapıldığı Ülke: Çok Dilli Ülkeler

Araştırmanın yapıldığı ülke teması altında oluşturulan kategoriler Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Araştırmaların Yapıldıkları Ükelere Göre Dağılımı

Ülke	f	%
ABD	11	18.3
İspanya	8	13.3
Avustralya	6	10.0
Kanada	5	8.3
İngiltere	4	6.6
Çin	3	5.0
Güney Afrika	2	3.3
İskoçya	2	3.3
Singapur	2	3.3
Meksika	1	1.6
Danimarka	1	1.6
Vietnam	1	1.6
Yeni Zelanda	1	1.6
Uganda	1	1.6
İran	1	1.6
Belçika	1	1.6
Malezya	1	1.6
Tayland	1	1.6
Rusya-İtalya	1	1.6
Almanya	1	1.6
Tayvan	1	1.6
Kanada-İsrail	1	1.6
Hollanda	1	1.6
Galler	1	1.6
KKTC	1	1.6
Arjantin	1	1.6
Toplam	60	100

Tablo 3'e göre en fazla çalışmanın yapıldığı ülkeler ABD, İspanya ve Avustralya'dır. Çalışmalar İspanya (Katalonya bölgesi) gibi çok dilli bölgelerde yoğunlaşmıştır.

Desen / Yöntem: Nitel Yöntemler

Araştırmanın desen/yöntemi teması altında oluşturulan kategoriler Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Araştırmaların Desen / Yöntemine Göre Dağılımı

Desen / Yöntem	f	%
Nitel	28	46.6
Nicel	9	15.0
Nitel/Nicel (Karma)	23	38.3
Toplam	60	100

Tablo 4'e göre çalışmaların 28'i (% 46.6) nitel, 9'u (% 15.0) nicel, 23'ü (% 38.3) karma yöntemle gerçekleştirilmiştir. Nicel makaleler ölçek geliştirme üzerine yoğunlaşmıştır.

Dil: İngilizce

Araştırmanın üzerinde çalışıldığı dil teması altında oluşturulan kategoriler Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Araştırmaların Üzerinde Çalışıldığı Dillere Göre Dağılımı

Dil	f	%
İngilizce	35	58.3
Yerel Diller	14	23.3
İngilizce+ İspanyolca	3	5.0
Çince	2	3.3
Mandarin (Çince Lehçesi) – İngilizce+ Rusça- İbranice	1	1.6
Yunanca	1	1.6
Estonca (Estonya dili) +İspanyolca	1	1.6
İngilizce+ Fransızca	1	1.6
İspanyolca	1	1.6
Japonca	1	1.6
Toplam	60	100

Tablo 5'e göre makalelerde en fazla ele alınan dil İngilizcedir. Çalışmaların ağırlıklı olarak İngilizcenin farklı ülkelerdeki kullanımları ile ikinci ve yabancı dil olarak öğrenimi üzerine olduğu belirlenmiştir. Bunun yanı sıra makalelerde dikkati çeken çoklu dil incelemeleri, yerel dil incelemeleri ve iki dilin karşılaştırılmasıdır. İki ve daha

fazla dilin ele alındığı çalışmalarda da İngilizce ilk sıradadır. İngilizceden sonra üzerinde en fazla çalışma yapılan dil İspanyolca ve Çince'dir. Güney Afrika'daki resmi diller ve İngilizce çalışılmıştır. Yerel diller başlığı altında Güney Afrika gibi çok sayıda resmi dili olan bölgedeki azınlıkların dilleri (Afrikaanca vb.), Avustralya gibi çoklu dil kullanımlarının olduğu yerel diller ve Galler'deki azınlıkların konuştuğu Galce vardır.

Amaç / Konu: Dil Öğrenimi

Araştırmanın amaç/konusu teması altında oluşturulan kategoriler Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Araştırmaların Amaç/Konularına Göre Dağılımı

Amaç/Konu	f	%
Ana dili öğrenme süreci	11	18.3
Çok dillilik	8	13.3
İki dillilik	7	11.6
Sınav değerlendirme	6	10.0
Değerlendirmecilerin incelenmesi	6	10.0
Yerel dil	5	8.3
Yabancı dil öğrenme süreci	6	10.0
Akademik dil	2	3.3
Dil çeşitlilikleri	1	1.6
Yabancı dil ders kitaplarında kültür	1	1.6
Dil söylemi	1	1.6
Dil politikaları	1	1.6
Yabancı dil eğitiminde kültürlerarası vatandaşlık	1	1.6
Yabancı dil eğitiminde dil, kültür, öğrenme kavramları	1	1.6
Yabancı dil programı	1	1.6
Yabancı dil eğitiminde programlar arası dil kullanımı	1	1.6
Teknoloji ve dil	1	1.6
Toplam	60	100

Tablo 6'ya göre dil dergilerinde en çok çalışılan konular ana dili öğrenme süreci, çok dillilik ve iki dilliliktir. Ancak burada belirtilmesi gereken çalışmaların ağırlıklı olarak

dilin yabancı dil olarak öğretilmesi üzerine olmalıdır. Özellikle sınav değerlendirme, değerlendirmecilerin incelenmesi üzerine yapılan çalışmalar dilin yabancı dil olarak öğretimi üzerinedir. Çok dillilikte okul liderliği, uygulamalar, ana dilde öğrenme ve çok dilde öğrenme ilişkisi üzerinde durulmuştur. Makalelerde en çok okuma ve yazma alanı daha sonra ise konuşma alanı üzerinde durulmuştur. Test-sınav ve değerlendirmecilerin ele alındığı çalışmalarda ise en fazla konuşma öğrenme alanı üzerinde durulmuştur. Yerel (azınlık) dil üzerinde yapılan çalışmalarda dile yönelik tutum da ele alınmıştır. Konuşma alanında akran değerlendirme de incelenmiştir. Dil çeşitlilikleri-farklılıkları Avustralya İngilizcesi üzerinedir. Makalelerde kültürlerarası vatandaşlıkta dil söyleminin önemi üzerinde durulmuştur.

Çalışma Grubu: Öğrenciler, Öğretmenler ve Dokümanlar

Araştırmanın çalışma grubu teması altında oluşturulan kategoriler Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Araştırmaların Çalışma Grubu, Kaynak ve Materyallerine Göre Dağılımı

Çalışma Grubu	f	%
Öğretmenler	7	11.6
Üniversite Öğrencileri	6	10.0
Dokümanlar	5	8.3
Lise Öğrencileri	4	6.6
Dokümanlar+ Alan Uzmanları	3	5.0
Okul Öncesi Öğrencileri	2	3.3
İlkokul Öğrencileri+ Öğretmenler+ Alan Uzmanları+ Dokümanlar	2	3.3
Okul Dışı Ergenler	2	3.3
İlkokul Öğrencileri	2	3.3
Üniversite Öğrencileri + Dokümanlar	2	3.3
Lise Öğretmenleri+ Dokümanlar	2	3.3
Ortaokul Öğrencileri+ Dokümanlar	2	3.3
Üniversite Öğrencileri + Öğretmenler +Alan Uzmanları + Dokümanlar	1	1.6
Üniversite Öğrencileri+ Mezun Öğrenciler	1	1.6

Üniversite Mezunları	1	1.6
Öğretmenler +Okul Yöneticileri	1	1.6
Lise Öğrencileri +Öğretmenler	1	1.6
Lise Öğrencileri + Dokümanlar	1	1.6
Lise Öğrencileri +Öğretmenler +Okul Yöneticileri+ Dokümanlar	1	1.6
Ortaokul Öğrencileri	1	1.6
Ortaokul Öğrencileri +Aileler	1	1.6
Ortaokul Öğrencileri +Öğretmenler + Dokümanlar	1	1.6
Ortaokul Öğrencileri+ Öğretmenler+ Aileler	1	1.6
İlkokul Öğrencileri+ Aileler	1	1.6
İlkokul Öğrencileri+ Öğretmenler	1	1.6
İlkokul Öğrencileri + Öğretmenler + Dokümanlar	1	1.6
İlkokul Öğrencileri+ Dokümanlar	1	1.6
İlkokul-Ortaokul Öğrencileri +Öğretmenler	1	1.6
İlkokul, Ortaokul ve Lise Öğretmenleri+ Okul Yöneticileri	1	1.6
Okul Öncesi Öğrencileri+ Öğretmenler+ Alan Uzmanları	1	1.6
Ortaokul Öğrencileri+ Öğretmenler+ Aileler	1	1.6
İlkokul Öğrencileri+ Aileler	1	1.6
İlkokul Öğrencileri+ Öğretmenler	1	1.6
İlkokul Öğrencileri + Öğretmenler + Dokümanlar	1	1.6
İlkokul Öğrencileri+ Dokümanlar	1	1.6
İlkokul-Ortaokul Öğrencileri +Öğretmenler	1	1.6
İlkokul, Ortaokul ve Lise Öğretmenleri+ Okul Yöneticileri	1	1.6
Okul Öncesi Öğrencileri+	1	1.6

Öğretmenler+ Alan Uzmanları		
Toplam	60	100

Tablo 7'ye göre makalelerde çalışma grubunun konuyla ilgili kapsamlı bir biçimde oluşturulduğu, konuyla ilgili bütün kişilerin ve materyallerin çalışma grubuna dâhil edildiği belirlenmiştir. 37 makalede öğrenciler (10'u üniversite öğrencisi, 9'u ilkokul, 7'si lise öğrencisi, 7'si ortaokul, 3'ü okul öncesi öğrencisi), 23 makalede öğretmenler, 20 makalede dokümanlar, 7 makalede alan uzmanları, 3 makalede okul yöneticileri, 3 makalede öğrencilerin aileleri, 2 makalede üniversite mezunları, 2 makalede bölgenin yerli halkı, 2 makalede okul dışı ergenler, 1 makalede ders kitapları çalışma grubunda yer almıştır. 31 makalede tek çalışma grubu, 17 makalede iki farklı çalışma grubu, 6 makalede üç farklı çalışma grubu, 6 makalede dört farklı çalışma grubu vardır. Dokümanlarda; sınavlar, e-postalar videolar, çizimler, şarkılar, posterler, skype görüşmeleri, eğitimsel belgeler, okul-dil programları, öğrencilerin sunumları-çalışmaları, üniversitelerin dil strateji ve işlevsel plan belgeleri, ders gözlemleri, fotoğraflar üniversite web sayfası, yönetici konuşmaları, gözlem notları, ders materyalleri, ders video kayıtları, video-ses kayıtları, sınavlar vardır. Dokümanlarda sunumlar, konuşmalar: yazıya geçirilmiştir. Öğretmenler üzerine yapılan çalışmalarda öğretmenlerin sınavları değerlendirmeleri üzerine çok sayıda çalışma yapılmıştır. Öğretmenlerin sınav değerlendirmelerinde TOEFL ve lise düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Ailelerin çalışma grubuna dahil olduğu makaleler genellikle iki dillilik ve çok dillilik üzerinedir. Genellikle çoklu çalışma gruplarına anket ve ölçekler uygulanmış ve belirlenen kriterlerle karşılaştırılmıştır.

Veri Toplama Yöntemi: Çoklu Yöntemler

Araştırmanın veri toplama yöntemi teması altında oluşturulan kategoriler Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. Araştırmaların Veri Toplama Yöntemlerine Göre Dağılımı

Veri Toplama Yöntemi	f	%
Ölçek+ Anket-Değerlendirme Formları	9	15.0
Ölçek+ Görüşme	8	13.3
Ölçek	7	11.6
Doküman İncelemesi	6	10.0
Doküman İncelemesi+ Görüşme	6	10.0
Doküman İncelemesi+ Ölçek	5	8.3
Doküman İncelemesi+ Gözlem	4	6.6
Görüşme+ Gözlem	4	6.6
Görüşme	3	5.0
Doküman İncelemesi+ Görüşme+ Gözlem	3	5.0
Anket-Değerlendirme Formları + Gözlem	2	3.3
Doküman İncelemesi+ Görüşme+ Ölçek	2	3.3
Doküman İncelemesi +Gözlem+ Ölçek	1	1.6
Doküman İncelemesi+ Görüşme+ Gözlem+ Anket-Değerlendirme Formları	1	1.6
Gözlem+ Görüşme+ Anket-Değerlendirme Formları	1	1.6
Toplam	60	100

Tablo 8'e göre çalışmalarda veri toplama yöntemlerinin çeşitli olduğu yanı sıra araştırmacıların makalelerinde tek bir yöntemle değil farklı veri toplama yöntemlerini bir arada kullandıkları tespit edilmiştir. Araştırmalarda veri toplama yöntemi olarak en fazla Ölçek+ Anket-Değerlendirme Formları, Ölçek+ Görüşme ve Ölçek kullanılmıştır. 32 makalede ölçek kullanılmış, 28 makalede görüşme yapılmış, 28 makalede doküman incelemesi yapılmış, 16 makalede gözlem yapılmış, 13 makalede anket-değerlendirme formu kullanılmıştır. 16 makalede bir, 36 makalede iki, 7 makalede üç veri toplama yolu, 1 makalede ise dört veri toplama yolu kullanılmıştır. Ölçek kullanılan

çalışmalarda genellikle birden fazla ölçek kullanıldığı ve bazı çalışmalarda tekrar ölçümlerinin olduğu belirlenmiştir. Ayrıca sıklıkla karşılaştırmalara yer verildiği belirlenmiştir. Anket-değerlendirme formlarında açık uçlu sorular da vardır. En fazla kullanılan değerlendirme formları öz değerlendirme ve akran değerlendirmedir. Ağırlıklı olarak durum çalışması, etnografik yaklaşım, deneysel çalışma, sentez yaklaşımı, vaka çalışması, tasarım tabanlı yaklaşım vardır. Etnografik araştırmalarda yapısı gereği daha çok gözlem ve görüşme yapılmıştır.

Veri Analizi: Çoklu Analizler

Araştırmanın veri analizi teması altında oluşturulan kategoriler Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Araştırmaların Veri Analizine Göre Dağılımı

Veri Analizi	f	%
İçerik Analizi	20	33.3
İçerik Analizi+ Söylem Analizi	11	18.3
İçerik Analizi+ Ortalama-%-f	7	11.6
İçerik Analizi +T Testi	4	6.6
İçerik Analizi+ Anova	2	3.3
T Testi+ Ortalama-%-f	2	3.3
Korelasyon+ Anova+ Ortalama-%-f	2	3.3
İçerik Analizi+ Korelasyon Analizi	1	1.6
İçerik Analizi +Geçerlik/Güvenirlilik Analizi+ Madde Analizi	1	1.6
İçerik Analizi +Korelasyon Analizi+ T Testi	1	1.6
İçerik Analizi + Geçerlik/Güvenirlilik Testi+ Madde Analizi	1	1.6
İçerik Analizi +Rasch Analizi	1	1.6
İçerik Analizi +Manova+ Ortalama-%-f	1	1.6
T Testi+ Wilcoxon Testi	1	1.6
Doğrulayıcı Faktör Analizi+ Korelasyon Analizi	1	1.6
Geçerlik/Güvenirlilik Testi + Madde Analizi + Ortalama-%-f	1	1.6
Tukey Testi+ Anova + Ortalama-%-f	1	1.6
Geçerlik/Güvenirlilik Testi+ Madde Analizi+ Ortalama-%-f	1	1.6
Rasch Analizi+ Söylem Analizi	1	1.6
Toplam	60	100

Tablo 9'a göre veri analizinde, veri toplama yönteminde olduğu gibi birden fazla analiz bir arada kullanılmıştır. 40 makalede birden fazla analiz yönteminin kullanıldığı görülmektedir. Veri analizinde en fazla içerik analizi, içerik analizi+ söylem analizi ve içerik analizi+ ortalama-%-f kullanılmıştır. 50 makalede içerik analizi, 12 makalede söylem analizi, 15 makalede ortalama-%-f, 8 makalede t testi, 5 makalede anova, 4 makalede geçerlik/güvenirlik testi+ madde analizi, 3 makalede korelasyon, 2 makalede rasch analizi, 1 makalede manova, 1 makalede doğrulayıcı faktör analizi, 1 makalede wilcoxon analizi yapılmıştır. Analizler neticesinde sıkça karşılaştırmalar yapılmıştır. Analizlerde az sayıda parametrik olmayan analiz kullanıldığı dikkati çekmektedir. Nicel veri analizlerinde SPSS ve Lisrel programları, nitel veri analizlerinde ise Nvivo gibi metinsel analiz programının yanı sıra fotoğrafik analiz yapan nitel veri analiz programları da kullanılmıştır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Dergilerdeki makalelerin 30'u (% 50) dilin yabancı dil olarak öğrenimi, 22'si (% 36.6) dilin ana dili olarak öğrenimi, 8'i (% 13.3) çok dillilik/iki dillilik üzerinedir. Makalelerde en fazla dilin yabancı dil olarak öğreniminin ele alındığı belirlenmiştir. Dilin yabancı dil olarak öğreniminde kullanılan ölçekler, değerlendirme kriterleri ve davranışları öncelikli konular arasındadır. Bu bağlamda uluslararası düzeyde dilin yabancı/ikinci dil olarak öğretilmesine odaklanıldığı söylenebilir. Makalelerde en fazla üzerinde çalışılan dil İngilizcedir. Çalışmaların ağırlıklı olarak İngilizcenin farklı ülkelerdeki kullanımları ile ikinci ve yabancı dil olarak öğrenimi üzerine olduğu belirlenmiştir. Bunun yanı sıra makalelerde dikkati çeken çoklu dil incelemeleri, yerel dil incelemeleri ve iki dilin karşılaştırılmasıdır. İki ve daha fazla dilin ele alındığı çalışmalarda da İngilizce ilk sıradadır. İngilizceden sonra üzerinde en fazla çalışma yapılan dil İspanyolca ve Çince'dir. Çalışmaların arasında dünya üzerinde en fazla konuşulan dillerden biri olan Türkçe ile ilgili bir araştırmaya rastlanmamış olması dikkat çekicidir. Bu durum Türkçenin ana dili ve yabancı dil olarak öğrenimi alanlarının istenen düzeyde olmamasıyla açıklanabilir. Güzel (2003) de Türkçe eğitiminin lisans ve lisansüstü seviyede henüz sistemli bir biçimde oluşamadığına dikkat çekmiştir.

En fazla çalışmanın yapıldığı ülkeler ABD, İspanya ve Avustralya'dır. Bu ülkeler genel olarak iki ya da daha fazla dilli insanların yaşadığı yerlerdir. Çok dillilik üzerine yapılan çalışmalar da Katalonya bölgesi (İspanya) gibi çok dilli bölgelerde yoğunlaşmıştır. Erdem, Gün, Şengül ve Özkan'ın (2015) araştırmasında yabancı dil olarak Türkçe öğretimi çalışmalarının Bosna-Hersek, Hollanda, Makedonya, Kosova, İran, Irak, Suriye, Almanya, Hindistan, Avustralya gibi ülkelere yayıldığı belirlenmiştir. Bu bağlamda Türkçe gibi farklı yerlerde konuşulan bir dil üzerinde önemli indekslerde taranan dergilerde de yayımlar yapılmasının gereği ifade edilebilir.

Çalışmaların 28'i (% 46.6) nitel, 9'u (% 15.0) nicel, 23'ü (% 38.3) karma yöntemle gerçekleştirilmiştir. Nicel makaleler ölçek geliştirme üzerine yoğunlaşmıştır. Arık ve Türkmen'in (2009), Türkiye'deki eğitim araştırmalarını inceledikleri çalışmalarında en çok nicel araştırmanın yapıldığı, nitel araştırmaların ise çok fazla yapılmadığı ortaya konulmuştur. Göktaş vd.'nin (2012) araştırma bulgularına göre makalelerin araştırma türüne göre dağılımları incelendiğinde en fazla nicel araştırma yöntemlerinin, ikinci sırada nitel, daha sonra karma yöntemlerin kullanıldığı bulunmuştur. Bu bulgular, nicel araştırma yapmanın nitel araştırmaya kıyasla daha çok çalışma grubuna ulaşabilme ve ölçme kolaylığı vermesiyle açıklanabilir. Varışoğlu, Şahin ve Göktaş'ın (2013), araştırmasında da Türkçe eğitimi araştırmaları içerisinde en az yer alan çalışmaların karma araştırma türünde olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, nitel araştırmaların nicel araştırmalara kıyasla daha derinlemesine araştırma yapmanın ve araştırılacak konunun doğal ortamında bulunma zorunluluğunun olması sebebiyle daha az tercih edilmesiyle açıklanabilir. Karma yöntemlerle yapılan araştırmalarla sonuçların çok yönlü olarak değerlendirilebileceği ve sonuçları meydana getiren sebeplerin daha detaylı incelenebileceği ifade edilebilir.

Şişman (1998), pozitivist ve yorumlayıcı paradigmalarda yapılan tartışmalardan çıkarılabilecek sonuca göre, giderek nicel araştırma yöntemlerine ve bu yöntemlerle yapılmış olan araştırma sonuçlarına olan güven azalırken nitel araştırma yöntemlerine olan güvenin arttığını belirtir. Bush ve Crawford'un (2012) makaleleri incelediği araştırmasında çalışmaların; deneysel, nitel ve alan yazın taraması şeklinde

sıralandığı bulgularına ulaşılmıştır. Bu bağlamda nitel araştırmaların sayısının giderek arttığı belirtilebilir.

Dil dergilerinde en çok çalışılan konular ana dili öğrenme süreci, çok dillilik ve iki dilliliktir. Ancak burada belirtilmesi gereken çalışmaların ağırlıklı olarak dilin yabancı dil olarak öğretilmesi üzerine olmasıdır. Özellikle sınav değerlendirme, değerlendirmecilerin incelenmesi üzerine yapılan çalışmalar dilin yabancı dil olarak öğretimi üzerinedir. Erdem, Gün, Şengül ve Özkan'ın (2015) Türkçenin yabancı dil olarak öğrenimi üzerine yapılan çalışmaları inceleyen araştırmasında, Varışoğlu, Şahin ve Göktaş'ın (2013), Türkçe eğitimi araştırmalarını inceledikleri çalışmalarında ve Eyüp, Yurt ve Stebler'in (2012) araştırmasında dil öğretiminin en çok çalışılan konu olduğu belirlenmiştir. Çok di

illilikte okul liderliği, uygulamalar, ana dilde öğrenme ve çok dilde öğrenme ilişkisi üzerinde durulmuştur. Makalelerde en çok okuma ve yazma alanı daha sonra ise konuşma alanı üzerinde durulmuştur. Türkiye'de dil eğitimi alanında yapılan çalışmaları inceleyen araştırmalarda (Erdem, Gün, Şengül ve Özkan, 2015; Sevim ve İşcan, 2012 ve Büyükkiz, 2014) da en çok okuma ve yazma alanlarına yoğunlaşıldığı tespit edilmiştir. Varışoğlu, Şahin ve Göktaş'ın (2013) araştırmasında Dinleme ve konuşma eğitimi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ve çok dillilik alanlarında yayınların çok az olduğu belirlenmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenimi ve çok dillikle ilgili çalışmaların az olması bu konuda eğitim veren lisans ve lisansüstü programların azlığıyla açıklanabilir.

Makalelerde çalışma grubunun konuyla ilgili kapsamlı bir biçimde oluşturulduğu, konuyla ilgili bütün kişilerin ve materyallerin çalışma grubuna dâhil edildiği belirlenmiştir. 37 makalede öğrenciler (10'u üniversite öğrencisi, 9'u ilkokul, 7'si lise öğrencisi, 7'si ortaokul, 3'ü okul öncesi öğrencisi), 23 makalede öğretmenler, 20 makalede dokümanlar, 7 makalede alan uzmanları, 3 makalede okul yöneticileri, 3 makalede öğrencilerin aileleri, 2 makalede üniversite mezunları, 2 makalede bölgenin yerli halkı, 2 makalede okul dışı ergenler, 1 makalede ders kitapları çalışma grubunda yer almıştır. Bu bulgular, çalışma grubunun belirlenmesinde dilin ana dili ya da ikinci

dil olarak öğretimi ve konunun etkili olduğunu göstermektedir. Arık ve Türkmen'in (2009) eğitim araştırmalarını ve Eyüp, Yurt ve Stebler 'in (2012) dil çalışmalarını incelediği araştırmalarında da üniversite öğrencilerinin en çok tercih edilen çalışma grubu olduğu belirlenmiştir. Varışoğlu, Şahin ve Göktaş (2013) ve Ulutaş ve Ubuz'un (2008) araştırmalarında çalışma grubu olarak daha çok ilköğretim birinci ve ikinci kademedeki öğrenciler daha sonra üniversite öğrencileri ve öğretmenler seçilmiştir. Bu bulgular neticesinde öğrencilerin en çok tercih edilen çalışma grubu olduğu, ancak araştırılacak konuya göre çalışma grubunun farklılık gösterdiği ifade edilebilir.

31 makalede tek çalışma grubu, 17 makalede iki farklı çalışma grubu, 6 makalede üç farklı çalışma grubu, 6 makalede dört farklı çalışma grubu vardır. Dokümanlarda; sınavlar, e-postalar videolar, çizimler, şarkılar, posterler, skype görüşmeleri, eğitimsel belgeler, okul-dil programları, öğrencilerin sunumları-çalışmaları, üniversitelerin dil strateji ve işlevsel plan belgeleri, ders gözlemleri, fotoğraflar üniversite web sayfası, yönetici konuşmaları, gözlem notları, ders materyalleri, ders video kayıtları, video-ses kayıtları, sınavlar vardır. Çoklu çalışma gruplarının konuya çok yönlü bir bakış açısı sağladığı ve dolayısıyla da araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğinin artmasına katkı verdiği söylenebilir.

Çalışmalarda veri toplama yöntemlerinin çeşitli olduğu yanı sıra araştırmacıların makalelerinde tek bir yöntemle değil, farklı veri toplama yöntemlerini bir arada kullandıkları tespit edilmiştir. Araştırmalarda veri toplama yöntemi olarak en fazla ölçek+ anket-değerlendirme formları, ölçek+ görüşme ve ölçek kullanılmıştır. Ulutaş ve Ubuz'un (2008) ve Turan, Karadağ, Bektaş ve Balcı ve Apaydın'a göre (2009) araştırmalarında da makalelerde verilerin genellikle anket ve ölçekle toplandığı belirlenmiştir. Ölçek-anketlerin çok kullanılmasında kolay ve hızlı bir veri toplama aracı olması ve geniş katılımcılara uygulanabilmesi gibi sebepler olduğu düşünülebilir.

32 makalede ölçek kullanılmış, 28 makalede görüşme yapılmış, 28 makalede doküman incelemesi yapılmış, 16 makalede gözlem yapılmış, 13 makalede anket-değerlendirme formu kullanılmıştır. 16 makalede bir, 36 makalede iki, 7 makalede üç veri toplama yolu, 1 makalede ise dört veri toplama yolu kullanılmıştır. Ölçek kullanılan

çalışmalarda genellikle birden fazla ölçek kullanıldığı ve bazı çalışmalarda tekrar ölçümlerinin olduğu belirlenmiştir. Ayrıca sıklıkla karşılaştırmalara yer verildiği belirlenmiştir. Anket-değerlendirme formlarında açık uçlu sorular da vardır. En fazla kullanılan değerlendirme formları öz değerlendirme ve akran değerlendirmedir. Ağırlıklı olarak durum çalışması, etnografik yaklaşım, deneysel çalışma, sentez yaklaşımı, vaka çalışması, tasarım tabanlı yaklaşım vardır. Etnografik araştırmalarda yapısı gereği daha çok gözlem ve görüşme yapılmıştır. Balcı'ya (2003) göre de bilimsel çalışmaların sadece nicel araştırma yöntemlerini değil, katımlı gözlemci, yönlendirici olmayan görüşme ve betimlemeler vb. nitel araştırma yöntemlerini de içermelidir.

Veri analizinde, veri toplama yönteminde olduğu gibi birden fazla analiz bir arada kullanılmıştır. Veri analizinde en fazla içerik analizi, içerik analizi+ söylem analizi ve içerik analizi+ ortalama-%-f kullanılmıştır. 50 makalede içerik analizi, 15 makalede ortalama-%-f, 8 makalede t testi, 12 makalede söylem analizi, 5 makalede anova, 4 makalede geçerlik/güvenirlik testi+ madde analizi, 3 makalede korelasyon, 2 makalede rasch analizi, 1 makalede manova, 1 makalede doğrulayıcı faktör analizi, 1 makalede wilcoxon analizi yapılmıştır. Bulgulara göre makalelerde en fazla tercih edilen analiz yolu içerik analizidir. Sert vd.'nin (2012) ve Bush ve Crawford'un (2012) makaleleri inceledikleri çalışmalarında da içerik analizinin en çok kullanılan analiz şekli olduğu belirlenmiştir. Ancak Turan, Karadağ, Bektaş ve Yalçın'ın (2014) araştırmalarında içerik analizinin daha az kullanıldığı tespit edilmiştir. Alan yazında yapılan araştırmalarda (Arık ve Türkmen, 2009; Göktaş vd. 2012; Turan, Karadağ, Bektaş ve Yalçın, 2014; Varışoğlu, Şahin ve Göktaş, 2013) da veri analiz yöntemi olarak en fazla betimsel teknikler (% , f, vs.)'in kestirimsel analiz yöntemlerinden ise t-testi ve Anova'nın çokça kullanıldığı tespit edilmiştir. İncelenen makalelerde farklı veri toplama yöntemlerinin olmasının veri analizinde de çeşitliliği meydana getirdiği belirtilebilir.

Makalelerde analizler neticesinde sıkça karşılaştırmalar yapılmıştır. Nicel veri analizlerinde SPSS ve lisrel programları, nitel veri analizlerinde ise nvivo gibi metinsel analiz programının yanı sıra fotoğrafik analiz yapan nitel veri analiz programları da

kullanılmıştır. Arık ve Türkmen'in (2009) çalışmasında da makalelerde en çok SPSS ve Lisrel programının tercih edildiği bulunmuştur. Analizlerin çeşitlenmesi neticesinde farklı programların bir arada kullanıldığı çalışmaların meydana geldiği ifade edilebilir.

Araştırma sonuçları doğrultusunda aşağıdaki öneriler getirilebilir:

- Araştırma yapılan dergilerin daha önceki ve sonraki sayıları taranarak sürece daha geniş bir açıdan bakılabilir.
- Uluslararası ve ulusal dergilerdeki dil alanıyla ilgili araştırmalar karşılaştırmalı olarak değerlendirilebilir.
- Araştırmacılar dil alanıyla ilgili az çalışılmış ya da hiç çalışılmamış olan konuları ele alabilirler.
- Yapılacak araştırmalarda çoklu yöntem, çalışma grubu, veri toplama yöntemi ve analiz yöntemlerinin benimsenmesiyle araştırmaların geçerlik ve güvenilirliği artırabilir.
- Dil eğitiminin uygulayıcıları olan öğretmenler, alanın saygın dergilerini takip edebilir ve dergilerdeki araştırma sonuçlarından faydalanarak kendi çalışmalarını geliştirebilirler.

KAYNAKLAR

- Arık, R. S. ve Türkmen, M. (2009, Kasım). Eğitim Bilimleri Alanında Yayımlanan Bilimsel Dergilerde Yer Alan Makalelerin İncelenmesi. (<http://oc.eab.org.tr/egtconf/pdfkitap/pdf/488.pdf>) (2015, Ocak 11)
- Balcı, A. (2003). Eğitim Örgütlerine Yeni Bakış Açılı: Kuram-Araştırma İlişkisi II. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 33, 26-61.
- Balcı, A. ve Apaydın, Ç. (2009). Türkiye’de Eğitim Yönetimi Araştırmalarının Durumu: Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi Örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 15(59), 325-343.
- Bush, T. ve Crawford, M. (2012). Mapping The Field Over 40 Years: A Historical Review. *Educational Management Administration And Leadership*. 40(5), 537-543.
- Büyükkız, K. (2014). Yabancılara Türkçe Öğretimi Alanında Hazırlanan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir İnceleme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(25), 203-213.

- Coşkun, E., Özçakmak, H. ve Balcı, A. (2012). Türkçe Eğitiminde Eğilimler: 1981-2010 Yılları Arasında Yapılan Tezler Üzerine Bir Meta-Analiz Çalışması. Yayımlandığı Kitap E. Yılmaz, M. Gedizli, E. Özcan ve Y. Koçmar (Editörler), *Türkçenin Eğitimi Öğretimi Üzerine Çalışmalar* (204-212). Ankara: Pegem Akademi.
- Çalık, M., Ünal, S., Coştu, B., ve Karataş, F. Ö. (2008). Trends in Turkish Science Education. *Essays in Education, Special Edition*, 23-45.
- Erdem, M. D., Gün, M., Şengül, M. ve Özkan, E. (2015). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Alanında Yazılmış Bilimsel Makalelerde Geçen Anahtar Sözcüklere İlişkin Bir İçerik Analizi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(1), 213-237.
- Eyüp, B., Uzuner Yurt, S., ve Stebler, M. Z. (2012). Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimine Yönelik Yapılan Akademik Çalışmalar Üzerine Bir İnceleme. *Turkish Studies*, 7(1), 1119-1131.
- Glesne, C. ve Peshkin, A. (1992). *Becoming Qualitative Researchers an Introduction*. London: Longman Group Ltd.
- Göktaş, Y., Hasaңcebi, F., Varışoğlu, B., Akçay, A., Bayrak, N., Baran, M., ve Sözbilir, M. (2012). Türkiye'deki Eğitim Araştırmalarında Eğilimler: Bir İçerik Analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 443-460.
- Göktaş, Y., Küçük, S., Aydemir, M., Telli, E., Arpacık, Ö., Yıldırım, G. ve Reisođlu, İ. (2012). Türkiye'de Eğitim Teknolojileri Araştırmalarındaki Eğilimler: 2000-2009 Dönemi Makalelerinin İçerik Analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12, 443-460.
- Güzel, A. (2003). Türkçenin Eğitimi-Öğretimi Bölümlerinde Kurulması Gerekli Görülen Anabilim Dalları Hakkında Yeni Projelerimiz. *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 13, 13-86.
- Hallinger, P. (2013). A Conceptual Framework for Systematic Reviews of Research in Educational Leadership and Management. *Journal of Educational Administration*, 51(2), 126 – 149.
- İncekara, S. (2009). Uluslararası Alanda Coğrafya Eğitimi Araştırmaları ve Türkiye'den Örnekler: Mevcut Durum ve Gelecek Yönler. *Dođu Coğrafya Dergisi*, 21, 123-136.
- Korkmaz, Z. (2007). *Gramer Terimleri Sözlüğü*, Ankara: TDK Yayınları.
- Odom, S. L., Brantlinger, E., Gersten, R., Horner, R. H., Thompson, B., ve Harris, K. R. (2005). Research in Special Education: Scientific Methods and Evidence-Based Practices. *Council for Exiceptional Children*, 71(2), 137-148.
- Ozan, C., ve Köse, E. (2014). Eğitim Programları ve Öğretim Alanındaki Araştırma Eğilimleri. *Sakarya University Journal of Education*, 4(1), 116-136.

- Karasar, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (17.baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Maxwell, J. A. (1992). Understanding and Validity in Qualitative Research. *Harvard Educational Review*, 62, 979-1000.
- Roberts, P. ve Priest, H. (2006). Reliability and Validity in Research. *Nursing Standard*, 20, 41-45.
- Sert, G., Kurtoğlu, M., Akıncı, A. ve Seferoğlu, S. S. (2012, Şubat). *Öğretmenlerin Teknoloji Kullanma Durumlarını İnceleyen Araştırmalara Bir Bakış: Bir İçerik Analizi Çalışması*. Akademik Bilişim Kongresinde sunulmuş bildiri, Uşak Üniversitesi, Uşak.
- Sevim, O. ve İşcan, A. (2012). Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Alanında Yapılan Yüksek Lisans Tezlerinde Geçen Anahtar Kelimelere Dönük Bir İçerik Analizi. *Turkish Studies*, 7(1), 1863-1873.
- Sözbilir, M., ve Kutu, H. (2008). Development and Current Status of Science Education Research in Turkey. *Essays in Education* [Special issue], 1-22.
- Şişman, M. (1998). Eğitim Yönetiminde Kuram ve Araştırmada Alternatif Paradigma ve Yaklaşımlar. *Eğitim Yönetimi*, 3(16), 395-422.
- Turan, S., Karadağ, E., Bektaş, F., ve Yalçın, M. (2014). Türkiye’de Eğitim Yönetiminde Bilgi Üretimi: Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi 2003-2013 yayınlarının incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi* [Educational Administration: Theory and Practice], 20(1), 93-119.
- Ulutaş, F. ve Ubuz, B. (2008). Matematik Eğitiminde Araştırmalar ve Eğilimler: 2000 ile 2006 Yılları Arası. *İlköğretim Online*, 7(3), 614-626.
- Varışoğlu, B., Şahin, A., ve Göktaş, Y. (2013). Türkçe Eğitimi Araştırmalarında Eğilimler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1776-1781.
- Yalçın, N., Bilican, S., Kezer, F. ve Yalçın, Ö. (2009, Aralık). Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisinde Yayımlanan Makalelerin Niteliği: İçerik Analizi. (<http://oc.eab.org.tr/egtconf/pdfkitap/pdf/488.pdf>) (2015, Ocak 21)
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

SUMMARY

Scientific journals are very important in developing science. Following researches conducted in the scientific field means following the development of science. This development is followed by means of scientific journals. With the help of international scientific journals, being able to reach information has become easy.

Studies examining researches on Turkish language education have been conducted. However, there has not been a study examining articles published in the journals of language that are searched in SSCI at the international level. Determining which languages are studied, in what aspects a language is examined, which methods and analyses are used in significant journals in the field of language will be a guide to having full knowledge in the field of language and following the development of the scientific process in this area, along with future studies which will be done in this area. Therefore, the purpose was to examine the latest 20 articles (2015-2016) published in the journals of Language, Culture and Curriculum, Language Education and Language Assessment Quarterly which were among the journals searched in Social Sciences Citation Index (SSCI) in the field of language.

For this purpose, the articles were examined in terms of objectives, methods, study populations and data analyses. The study is a qualitative research depending on examining document analyses of articles published in the prestigious journals searched in SSCI, which publishes 5 and more articles per year.

The data were collected through data analysis method, which is one of the qualitative research methods. In data analyses, full texts of the articles were found in databases. How the articles distributed in terms of subject area in which the research was conducted, the country where it was done, its design/method, the language which was studied, its purpose/subject, its study population, data collection method used in it and data analysis which are the themes determined by the researcher was detected. The research data which were obtained through the data analysis were analyzed using the descriptive analysis method.

In the journals, 30 (50 %) of the articles were about learning a language as a foreign language, 22 (36.6 %) of them were about learning a language as a mother language, 8 (13.3 %) of them were based on multilingualism/bilingualism. U.S.A., Spain and Australia are the countries where most of the researches were done.

28 (46.6%) of the researches were conducted using the qualitative method, 9 (15.0 %) of them were done using the quantitative method, 23 (38.3%) of them were done using the mixed method. The quantitative articles were centered on scale development.

In the articles, the most studied language is English. It has been determined that most of the studies are based on the use of English language in different countries and its learning as a second and foreign language. In addition to this, multiple language examinations, local language examinations and comparisons of two languages draw attention in the articles. English also takes place on the top among studies in which two and more languages are studied. Following English, Spanish and Chinese are other languages on which most studies were done.

The most studied topics in language journals are the learning process of mother tongue, multilingualism and bilingualism. However, it is necessary to state that most of the studies are based on teaching a language as a foreign language. Particularly, they are about exam evaluation, studies on the examination of evaluators, teaching a language as a foreign language. In multilingualism, the focus is on school leadership, learning in mother tongue and learning relationship in multi-language. In the articles, reading and writing were emphasized at most, and speaking followed them.

In the articles, it was determined that study populations were formed comprehensively related to the topic, all people and materials related to the topic were included in the study population. In study populations, students were included in 37 articles, teachers were included in 23 articles, documents were involved in 20 articles, domain experts were included in 7 articles, school principals were included in 3 articles, families of students were included in 3 articles, graduate students were involved in 2 articles, native people of a region were included in 2 articles, adolescents out of school were included in 2 articles and course books were involved in 1 article. The documents included; exams, e-posted videos, graphics, songs, posters, Skype interviews, educational documents, school-language programs, presentations-studies by students, language strategies and functional plan documents of universities, course observations, photographs, web pages belonging to universities, administrators' speeches, observation notes, course materials, course video recordings, video-sound recordings.

It was observed that data collection methods used in the studies were various, that is to say, researchers did not use a single method but they used different data collection methods together. Mostly used data collection methods in the researches were Scale + Questionnaire-Evaluation Forms, Scale + Interview and Scale. Scales were used in 32 articles, interviews were employed in 28 articles, document analysis was carried out in 28 articles, observation was used in 16 articles, and questionnaire-evaluation form was utilized in 13 articles. One data collection method was used in 16 articles, two data collection methods were used in 36 articles, 3 data collection methods were employed in 7 articles and four data collection methods were used in 1 article. Mainly, case study, ethnographic approach, experimental study, synthesis approach, design-based approach were included.

As in the data collection method, more than one analyses were used together in data analysis. In data analysis, mostly content analysis, content analysis + discourse analysis and content analysis + mean-%-f were used. Content analysis, discourse analysis, mean-%-f, t test, anova, validity/reliability test + item analysis, correlation, rasch analysis, manova, confirmatory factor analysis, wilcoxon analysis were conducted in 50 articles, 12 articles, 15 articles, 8 articles, 5 articles, 4 articles, 3 articles, 2 articles, 1 article, 1 article, 1 article respectively. SPSS and Lisrel programs were used in quantitative data analyses, textual analysis program such as nvivo was used in qualitative data analyses, in addition to qualitative data analysis programs providing photographic analyses.